

Vielä kerran komitatii viattribuutti.

(Vrt. Vir. 1947 ss. 411—13, 444—46, Vir. 1949 ss. 170—.)

Lukiessani Pentti Haanpään pikkuromaanin »Jauhot» kiintyi huomioni seuraaviin virkkeisiin: »Oikeastaan näiden puheiden piti koskea Veija Katajaa, näätäaputyömaan palkkajauhojen haltijaa ja vartijaa, enemmän kuin Kairan pappia *kuuluisine silkkimustine hevosi-neen*» (s. 144); »Isäntä, Veijo Kataja, *leukatupsuineen ja kaljuine päineen*, vilkkaana ja uteliaana kuten aina, oli nähnyt hänen tulonsa kamarin akkunasta» (s. 146). Eihän toki voi kuvitella, että komitatiivisanat näissä olisivat millään tavoin predikaatin määräyksiä, siis että

esim. isäntä olisi jotain *n ä h n y t* »leukatupsuineen ja kaljuine päineen», jotka vain kuvaavat välittömästi isäntää, siis ovat sen attribuutteja. Edelleen Mikael Waltarin »Mikael Hakimista»: »Korvisani alkoi soida, oloni kuumeni ja ääni vapisten kehoitin häntä valitsemaan niilinvihreän samettipukunsa *kalliine helmikirjailuineen*» (s. 729), siis samettipuvun, johon kuuluivat kalliit helmikirjailut. Vielä selvempi esimerkki: »Khairaddin antoi purkaa veneensä kääröt, jakaen meille . . . hopeisia astioita *italialaisine vaakunoineen*» (s. 753). Eivät toki

nuo italialaiset vaakunat olleet erikseen jaettavia, vaan astioiden tunnusmerkkejä. Jos esimerkkejä, kuten Haanpään yllämainituista, voisi jotenkuten pitää huonona suomena, niin otettakoon näyte väikkapa viime huhtikuun ylioppilas-kirjoituksista seuraavasta käännöskoosteesta: »Borgström perusti osakeyhtiön,

jotta osittain soinen, osittain kalliainen Töölö muutettaisiin laajaksi puistoalueeksi *kylpylaitoksineen ja ravintoloinneen.*» Ei Töölöä muutettu puistoalueeksi olemattomine »kylpylaitoksineen ja ravintoloinneen», vaan nämä komitatiivisanat ovat vasta »puistoalueeksi» sanan attribuutteja.

LAURI KETTUNEN